

ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์

สถาบันวิจัยมหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ถนนพระราม 4 เขตคลองเตย กทม. 10110

โทร. 0-2350-3500 ต่อ 776 โทรสาร 0-2350-3667

<http://research.bu.ac.th> E-mail : research@bu.ac.th

ภาพสะท้อนครูไทยในสายตาศิษย์

วัตถุประสงค์ของการสำรวจ

เพื่อทราบข้อมูลและความคิดเห็นของนักเรียน นิสิต นักศึกษาที่มีต่อครูในประเด็นต่อไปนี้

- คำเปรียบเทียบกับครูที่อยู่ในใจศิษย์
- การทำหน้าที่หลัก 4 ประการของการเป็นครู
- การประเมินคุณค่าครูกับบุคคลในอาชีพอื่น ๆ
- ความต้องการประกอบอาชีพครูในอนาคต
- คุณสมบัติสำคัญที่สุดของครูที่ดี
- สิ่งที่ครูในปัจจุบันควรปรับปรุงมากที่สุด

ระเบียบวิธีการสำรวจ

การสุ่มตัวอย่าง

การสำรวจใช้วิธีสุ่มตัวอย่างประชากรกลุ่มนักเรียน นิสิต นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และหัวเมืองใหญ่ ได้แก่ เชียงใหม่ นครราชสีมา สงขลา และชลบุรี โดยเก็บข้อมูลจากสถานศึกษาในระดับมัธยมศึกษา พานิชย์/อาชีวะ และอุดมศึกษา รวมทั้งสิ้น 55 แห่ง ได้ตัวอย่างจำนวน 1,478 คน เป็นชายร้อยละ 42.3 หญิงร้อยละ 57.7

กลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา ดังนี้ ร้อยละ 49.1 มัธยมศึกษา ร้อยละ 22.0 ปวช./ปวส. และร้อยละ 28.9 ปริญญาตรี

ความคลาดเคลื่อน (Margin of Error)

ในการประมาณการขนาดตัวอย่างใช้ความคลาดเคลื่อน $\pm 3\%$ ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถาม และสัมภาษณ์ความคิดเห็นของประชากรเป้าหมายที่สุ่มได้ในเรื่อง “ ภาพสะท้อนครูไทยในสายตาศิษย์ ”

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล : 10-13 มกราคม 2548

วันที่เผยแพร่ผลการสำรวจ : 14 มกราคม 2548

โดย ศูนย์วิจัยกรุงเทพโพลล์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ โทร. 0-2350-3500 ต่อ 1776

http://research.bu.ac.th/poll/poll_list.php

ผลการสำรวจ

1. เมื่อถามถึงคำกล่าวเปรียบเทียบกับ “ครู” ที่อยู่ในใจของศิษย์ พบว่า **ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ เป็นคำกล่าวเปรียบเทียบกับครูที่อยู่ในใจของศิษย์มากที่สุด คือร้อยละ 86.5** รองลงมาได้แก่ ครูคือปุชนิยบุคคล ร้อยละ 86.3 ครูคือพ่อแม่คนที่สอง ร้อยละ 86.0 และครูคือเรือจ้าง ร้อยละ 76.3
2. สำหรับความคิดเห็นต่อการทำหน้าที่หลัก 4 ประการของครูในปัจจุบัน ได้แก่ การให้ความรู้เชิงวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพในอนาคต การอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีมีศีลธรรม การเป็นที่ปรึกษาฟังฟังในยามที่ศิษย์มีปัญหา และการประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์นั้น พบว่า **หน้าที่ในการให้ความรู้เชิงวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพในอนาคต และหน้าที่ในการอบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดีมีศีลธรรมนั้นศิษย์ส่วนใหญ่เห็นว่าครูในปัจจุบันได้ทำหน้าที่ดังกล่าวมากเพียงพอแล้ว** แต่สำหรับหน้าที่ในการเป็นที่ปรึกษาฟังฟังในยามที่ศิษย์มีปัญหา และการประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีนั้น มีศิษย์จำนวนเกือบครึ่งหนึ่งเห็นว่าครูยังทำหน้าที่ดังกล่าวน้อยเกินไป โดย
  - **หน้าที่ให้ความรู้เชิงวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพในอนาคต** ร้อยละ 77.9 เห็นว่าครูทำหน้าที่ดังกล่าวได้มากเพียงพอแล้ว ร้อยละ 22.1 เห็นว่าครูยังทำหน้าที่น้อยเกินไป
  - **หน้าที่อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี มีศีลธรรม** ร้อยละ 73.7 เห็นว่า ครูทำหน้าที่ดังกล่าวได้มากเพียงพอแล้ว ร้อยละ 26.3 เห็นว่าครูยังทำหน้าที่น้อยเกินไป
  - **หน้าที่ในการเป็นที่ปรึกษาฟังฟังในยามที่ศิษย์มีปัญหา** ร้อยละ 57.6 เห็นว่า ครูทำหน้าที่ดังกล่าวได้มากเพียงพอแล้ว ร้อยละ 42.4 เห็นว่าครูยังทำหน้าที่น้อยเกินไป
  - **หน้าที่ในการประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์** ร้อยละ 54.0 เห็นว่า ครูทำหน้าที่ดังกล่าวได้มากเพียงพอแล้ว ร้อยละ 46.0 เห็นว่าครูยังทำหน้าที่น้อยเกินไป
3. ในส่วนการประเมินคุณค่าของครูกับบุคคลในอาชีพอื่น ศิษย์ร้อยละ **53.9 ประเมินคุณค่าของ “ครู” สูงกว่าบุคคลในอาชีพอื่น** ขณะที่ร้อยละ 41.9 ประเมินว่าเท่า ๆ กับบุคคลในอาชีพอื่น และร้อยละ 4.3 ประเมินว่าต่ำกว่าบุคคลในอาชีพอื่น
4. เมื่อสอบถามว่าในอนาคตอยากมีอาชีพเป็นครูหรือไม่ มีเพียงร้อยละ 29.4 เท่านั้นที่อยากเป็นครู ในขณะที่ส่วนใหญ่คือร้อยละ **70.6 ไม่อยากเป็นครู** โดยให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่ทำงานหนักแต่รายได้น้อย (ร้อยละ 40.7) ไม่ก้าวหน้าไม่ก้าวหน้า (ร้อยละ 25.6) ไม่มีอิสระ (ร้อยละ 21.4) ไม่ชอบเด็ก (ร้อยละ 7.0) ไม่มีความสามารถพอที่จะเป็นครู (ร้อยละ 1.6) ภาพลักษณ์ครูไม่ดี/ไม่น่าศรัทธา (ร้อยละ 0.4) และไม่ระบุเหตุผล (ร้อยละ 3.3)
ส่วนเหตุผลของผู้ที่อยากเป็นครู คือ **ได้ทำประโยชน์แก่สังคม (ร้อยละ 36.9)** เป็นอาชีพที่มีเกียรติ (ร้อยละ 31.8) เป็นอาชีพที่มั่นคง (ร้อยละ 22.1) รายได้ดี (ร้อยละ 5.7) และอื่น ๆ (ร้อยละ 3.5)

5. สำหรับคุณสมบัติของครูที่คืนั้น ศิษย์ร้อยละ 29.3 เห็นว่า ความทุ่มเท และเสียสละ คือ คุณสมบัติสำคัญที่สุดของครูที่ดี รองลงมา คือ มีความสามารถถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ ร้อยละ 27.9 มีความรู้ดี มีการศึกษาสูง ร้อยละ 11.6 มีเมตตา ให้อภัยและให้โอกาสแก่ศิษย์ที่ทำผิดพลาด ร้อยละ 8.7 ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของศิษย์ ร้อยละ 7.9 ทันทสมัย ก้าวทันโลกและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่เสมอ ร้อยละ 5.3 มีศีลธรรมและความประพฤติส่วนตัวดี ร้อยละ 5.1 มีความยุติธรรม ร้อยละ 3.3 และอื่น ๆ อีก ร้อยละ 0.8
6. สำหรับสิ่งที่ครูในปัจจุบันควรปรับปรุงมากที่สุดนั้น ศิษย์ร้อยละ 32.4 ระบุว่า ครูควรปรับปรุงเรื่องเทคนิคการสอนให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจเป็นอันดับแรก รองลงมา ได้แก่ ปรับปรุงเรื่องความประพฤติส่วนตัว ร้อยละ 27.3 เรื่องความทุ่มเท เสียสละ ร้อยละ 17.0 ความทันสมัย ร้อยละ 13.1 ความรู้ในเชิงวิชาการ ร้อยละ 8.4 และอื่น ๆ เช่น ความอดทน ความยุติธรรม อีกร้อยละ 1.8

ตารางแสดงการประมวลผลข้อมูล

ตารางที่ 1: ข้อมูลประชากรศาสตร์

	จำนวน	ร้อยละ
เพศ :		
ชาย	625	42.3
หญิง	853	57.7
การศึกษา :		
มัธยมศึกษา	726	49.1
ปวช./ปวส.	325	22.0
ปริญญาตรี	427	28.9

ตารางที่ 2: ท่านคิดว่าคำกล่าวเปรียบเทียบกับครูต่อไปนี้ อยู่ในใจศิษย์หรือไม่

	อยู่ในใจ		ไม่อยู่ในใจ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครูคือแม่พิมพ์ของชาติ	1279	86.5	199	13.5
ครูคือปูชนียบุคคล	1275	86.3	203	13.7
ครูคือพ่อแม่คนที่สอง	1271	86.0	207	14.0
ครูคือเรือจ้าง	1128	76.3	350	23.7

ตารางที่ 3: ท่านคิดว่าครูในปัจจุบันได้กระทำหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด

- ให้ความรู้เชิงวิชาการเพื่อเป็นพื้นฐานในการประกอบวิชาชีพในอนาคต

	จำนวน	ร้อยละ
มากเพียงพอแล้ว	1151	77.9
น้อยเกินไป	327	22.1

- อบรมสั่งสอนศิษย์ให้เป็นคนดี มีศีลธรรม

	จำนวน	ร้อยละ
มากเพียงพอแล้ว	1089	73.7
น้อยเกินไป	389	26.3

- เป็นที่ปรึกษาฟังฟังในยามที่ศิษย์มีปัญหา

	จำนวน	ร้อยละ
มากเพียงพอแล้ว	851	57.6
น้อยเกินไป	627	42.4

- ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ศิษย์

	จำนวน	ร้อยละ
มากเพียงพอแล้ว	798	54.0
น้อยเกินไป	680	46.0

ตารางที่ 4: หากประเมินคุณค่าของ “ครู” กับบุคคลในอาชีพอื่น ท่านจะประเมินในระดับใด

	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่าบุคคลในอาชีพอื่น	796	53.9
เท่า ๆ กับบุคคลในอาชีพอื่น	619	41.9
ต่ำกว่าบุคคลในอาชีพอื่น	63	4.3

ตารางที่ 5: ในอนาคตท่านอยากมีอาชีพเป็นครูหรือไม่

	จำนวน	ร้อยละ
อยาก	434	29.4
ไม่อยาก	1044	70.6

● เหตุผลที่อยากเป็นครู

	จำนวน	ร้อยละ
ได้ทำประโยชน์แก่สังคม	244	36.9
เป็นอาชีพที่มีเกียรติ	210	31.8
เป็นอาชีพที่มั่นคง	146	22.1
รายได้ดี	38	5.7
อื่น ๆ	23	3.5

● เหตุผลที่ไม่อยากเป็นครู

	จำนวน	ร้อยละ
ทำงานหนักแต่รายได้น้อย	644	40.7
ไม่ก้าวหน้า ไม่ท้าทาย	404	25.6
ไม่มีอิสระ	339	21.4
ไม่ชอบเด็ก	111	7.0
ไม่มีความสามารถพอที่จะเป็นครู	26	1.6
ภาพลักษณ์ครูไม่ดี ไม่น่าศรัทธา	6	0.4
ไม่ระบุเหตุผล	53	3.3

ตารางที่ 6: ท่านคิดว่าคุณสมบัติสำคัญของครูที่ดีคือข้อใด

	จำนวน	ร้อยละ
ความทุ่มเท และเสียสละ	433	29.3
มีความสามารถในการถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ	412	27.9
มีความรู้ดี มีการศึกษาสูง	172	11.6
มีเมตตา ให้อภัยและให้โอกาสแก่ศิษย์ที่ทำผิดพลาด	128	8.7
ใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นของศิษย์	117	7.9
ทันสมัย ก้าวทันโลกและเทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่เสมอ	79	5.3
มีศีลธรรมและความประพฤติส่วนตัวดี	76	5.1
มีความยุติธรรม	49	3.3
อื่น ๆ	12	0.8

ตารางที่ 7: ท่านคิดว่าสิ่งที่ “ครู” ในปัจจุบันควรปรับปรุงมากที่สุดคือข้อใด

	จำนวน	ร้อยละ
เทคนิคการสอน	479	32.4
ความประพฤติส่วนตัว	404	27.3
ความทุ่มเท เสียสละ	250	17.0
ความทันยุคทันสมัย	193	13.1
ความรู้ในเชิงวิชาการ	124	8.4
อื่น ๆ	28	1.8